

Kristianstad 2021-01-29

S2020/06592

Till

Socialdepartementet

Från

Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA)

Remissvar Hållbar socialtjänst SOU 2020:47

Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA) är en ideell nationell organisation för assistansberättigade som bildades 1994. IfA arbetar med påverkansarbete kring den personliga assistansen för att utveckla, bevaka och förbättra den personliga assistansen.

Härmed vill IfA framföra följande angående SOU 2020:47.

IfA arbetar med personlig assistans, som i huvudsak inte beviljas enligt Socialtjänstlagen (SoL), förutom i vissa fall då hemtjänst i assistansliknande form kan beviljas. Insatser enligt LSS gränsar emellertid till bistånd och service enligt SoL, vilket medför att tillämpningen av SoL är av intresse för assistansberättigade. IfA yttrar sig över utredningen endast utifrån områden som kan beröra den personliga assistansen.

Kompletterande insatser via SoL

IfA anser att det inte ska finnas någon åldersgräns för personlig assistans, men idag går den gränsen vid 65 år. Sedan kan assistansberättigade inte ansöka om mer personlig assistans, men redan beviljad assistans kvarstår. Om behoven således stiger efter 65 års ålder kan ibland kompletterande insatser behövas, vilket i sådana fall i dagsläget söks enligt SoL. Detta beviljas ibland och ibland inte. Ibland hänvisas den enskilde till något annat, t ex boende. IfA anser att det primärt ska vara möjligt för den enskilde att bo kvar i sitt hem, och inte vara tvungen att flytta t ex till ett boende mot sin vilja. Den som önskar ska kunna bo kvar i sitt hem och därmed kunna beviljas kompletterande assistansliknande insatser enligt SoL.

För assistansberättigade är det därför viktigt, för att livet ska fungera, att hemtjänst eller service i assistansliknande form enligt SoL kan beviljas i tillräcklig utsträckning och att det kan utföras av den assistansanordnare som den enskilde väljer. Detta stöd ska vara lätt tillgängligt för den enskilde.

Jämställdhet som mål

I utredningen föreslås att jämställdhet införs som mål i SoL. Det har IfA inte några invändningar mot, men om det införs som mål i SoL, behöver motsvarande mål finnas i LSS. LSS är en rättighetslag och ska minst ha lika starka rättigheter som SoL, om inte starkare. Jämställdhet måste därför föras in som mål i LSS, förslagsvis 5 § LSS.

IfA

Stridsvagnsvägen 8 A
291 39 Kristianstad

044 – 12 00 80

www.intressegruppen.info
info@intressegruppen.info

Det har tidigare uppmärksammats att det finns vissa skillnader mellan kvinnor och män när det gäller vilka insatser som beviljas och i vilken utsträckning, även inom den personliga assistansen. Fler män och pojkar beviljas personlig assistans och i större omfattning än kvinnor och flickor¹.

Jämställdhet ingår i de allmänna principerna enligt FNs konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning och anges även som mål med funktionshinderpolitiken.

Att införa jämställdhet som mål även för LSS, ligger i linje med dagens samhällsutveckling.

Goda levnadsvillkor och skälig levnadsnivå

Det är viktigt att det finns en tydlighet i att målsättningen med LSS och SoL skiljer sig åt. Utredningen Hållbar socialtjänst resonerar kring begreppen skälig levnadsnivå, skäliga levnadsförhållanden och goda levnadsvillkor, men föreslår inte en ambitionshöjning eftersom det kan leda till ökade kostnader och därför inte ryms inom ramen för uppdraget.

IfA vill understryka att goda levnadsvillkor enligt LSS inte kan jämföras med skälig levnadsnivå enligt SoL. Goda levnadsvillkor är betydligt starkare än skälig levnadsnivå och ska markera att det ska vara möjligt för personer med omfattande funktionsnedsättningar att leva som andra och inte bara på en viss acceptabel levnadsnivå.

LSS är en rättighetslag med hög ambitionsnivå för att personer med omfattande funktionsnedsättningar ska kunna leva sitt liv utifrån sitt eget självbestämmande. SoL en ramlag där kommunen har stort utrymme att utforma insatserna. Skillnaden är viktig.

IfA har inget emot att bistånd och service enligt SoL blir bättre, men det får inte medföra att omständigheterna eller rättigheterna i LSS och för den personliga assistansen blir sämre.

Sophie Karlsson
Ordförande
Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA)

¹ <https://www.forsakringskassan.se/statistik/funktions%C2%ADnedsattning/assistansersattning>